

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. november 13.

1. A migrációs politika szigorításáról állapodott meg a kancellár a tartományi miniszterelnökökkel

Olaf Scholz (SPD) kancellár és a tartományi miniszterelnökök múlt héten hónapok óta tartó vita és egyezkedés után megállapodtak a menekültek ellátásának új finanszírozási rendszeréről, valamint számos, a német migrációs politikát érintő további intézkedésről is döntöttek. A költségekről szóló megállapodás értelmében ezentúl a szövetségi kormány újra egy ún. „lélegző rendszer” (atmendes System) alapján járul hozzá a menekültek ellátásához, ami azt jelenti, hogy a szövetségi anyagi hozzájárulás az érkezők számától függ majd. Ez most 7500 eurót jelent évente, menekülteként. A felek megállapodtak továbbá a menedékkérők pénzügyi juttatásainak korlátozásáról is: ezentúl a menedékkérők, amennyiben eljárásuk elhúzódik, csak 36 hónap, nem pedig 18 hónap után lesznek jogosultak olyan juttatásokat kapni, amelyek nagyjából a szociális segélyekkel egyenértékűek. Ezen felül a csúcstalálkozón arról is döntés született, hogy a Németországban tartózkodó menedékkérőknek a jövőben a juttatások legalább egy részét készpénz helyett egy bankkártyán történő jóváírás formájában kellene megkapniuk. Ennek a tervnek a gyakorlatba való átültetéséhez 2024. január 31-ig egy munkacsoportnak javaslatokat kell kidolgoznia. A felek megegyeztek arról is, hogy az illetékes hatóságoknak és bíróságoknak a jövőben sokkal gyorsabban kell lefolytatniuk a menekültügyi eljárásokat. Ennek eléréséhez a szövetségi és a tartományi kormányok pontos célokban állapodtak meg, ami alapján a Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal első döntése, illetve az elsőfokú bírósági eljárások is hat hónapon belül kell, hogy megszülessenek. Az alacsony, öt százalék alatti elismerési aránnyal rendelkező harmadik országokból érkező kérelmezők esetében az eljárásoknak még gyorsabbnak kell lenniük: A hatóságoknak és a bíróságoknak minden esetben csak három hónap állna rendelkezésükre. A megegyezés értelmében a szövetségi kormány az Európán kívüli menekültügyi eljárás lefolytatásának lehetőségét is meg akarja vizsgálni. „A szövetségi kormány megvizsgálja, hogy a menekültek védelmi státuszának megállapítása a jövőben tranzit- vagy harmadik országokban is történhet-e a genfi menekültügyi egyezmény és az emberi jogok európai egyezményének megfelelően” – áll a csúcstalálkozó zárónyilatkozatában. Ezt egyébként a szövetségi kormánykoalíció pártjai (SPD, Zöldek, FDP) már a koalíciós szerződésükben is célként tüzték ki, mindazonáltal eddig erről döntés nem született. A Szövetségi Belügyminisztérium jelentése szerint ez a felülvizsgálat még folyamatban van. A nemrégiben bevezetett határellenőrzéseket az Ausztriával, Svájcjal, a Cseh Köztársasággal és Lengyelországgal közös határokon továbbra is fenn kívánja tartani a szövetségi kormány; ebben a tartományok és a szövetségi rendőrség továbbra is szorosan együtt kívánnak működni. Mindemelllett a szövetségi kormány a tartományokkal együttműködve bizottságot kíván létrehozni a migráció kezelésével és a integráció elősegítésével kapcsolatos kérdésekben. A

bizottságba társadalmi csoportokat, például egyházakat és szakszervezeteket, valamint a menedékkérők érdekeit támogató szervezetek képviselőit, illetve tudósokat kívánnak bevonni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Koalíciós megegyezés az ipari villamos energia áráról

Hosszú vitát követően látszólag megegyezés született a kormánykoalícióban belül a német ipari szereplőknek segítséget nyújtó villamosenergia ár csökkentéséről. Ezt megelőzően hosszú hónapokig nem sikerült áttörést elérni a kérdésben. Míg a német tartományi miniszterelnökök egységes álláspontot képviselve – átmenetileg – olcsóbb villamosenergia tarifa bevezetését szorgalmazták a nagy energiafogyasztású ipari szereplők számára, addig a kormánykoalíció pártjai megosztottak voltak a kérdésben. A mostani bejelentés értelmében a kormány többek között adócsökkentéssel érné el a szükségesnek tartott árcsökkentést. A nyilvánosságra került tervek között szerepel a feldolgozóipar villamosenergia-adójának jelentős csökkentése, valamint a magas villamosenergia-árak által különösen sújtott vállalatok számára a meglévő villamosenergia-árkompenzáció kiterjesztése.

Ennek értelmében a villamosenergia-adó az európai minimummértékre, kilowattóránként 0,05 centre csökkenne (jelenleg ez az adó kilowattóránként körülbelül két cent). Mi több, a feldolgozóipari vállalatok már eddig is csökkentett, 1,537 cent/kilowattóra adómértéket igényelhetek. Az új szabályozás mindazonáltal nemcsak a nagy ipari konserneknek, hanem a közép- és kisvállalkozásoknak is kedvezni szeretnének. A nemzetközi versenynek különösen kitett, és a magas villamosenergia-áraktól szenvedő mintegy 350 vállalat további támogatásban részesülne. A bejelentés alapján a meglévő villamosenergia-árkompenzációt öt évvel meghosszabbítják és kiterjesztik. Olaf Scholz (SPD) kancellár, aki korábban sokáig szkeptikusan nyilvánult meg az elsősorban a Zöldek által szorgalmazott kezdeményezéssel kapcsolatban, üdvözölte a megegyezést. „Radikálisan csökkentjük az áramadót, stabilizáljuk a hálózati díjakat és folytatjuk a villamosenergia-árkompenzációt, hogy a vállalkozások jobban meg tudjanak birkózni a jelenlegi villamosenergia-árakkal.” – jelentette ki a kancellár.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Felosztatja magát a Baloldal Bundestag-frakciója

Körülbelül két héttel azután, hogy Sahra Wagenknecht (Die Linke – Baloldal) Bundestag-képviselő hosszas várakozás után kilenc frakciótársával együtt bejelentette, hogy 2024 januárjában kilépnek a Die Linke Bundestag-frakciójából és Bündnis Sahra Wagenknecht néven pártot alapítanak, a Baloldal – némileg előre menekülve – frakciójának felosztatása mellett döntött. Ezt Dietmar Bartsch, a párt Bundestag-frakcióvezetője jelentette be, mindazonáltal a felosztatási folyamat pontos dátumait még nem tudta megnevezni.

A döntés hátterében az áll, hogy a Die Linke, miután Wagenknecht és kilenc társa kilépne, mindenképpen elveszítené frakcióstátuszát a Bundestagban, mivel képviselőik száma (a 10 fő kilépése után 28) nem érné el a szükséges 37 mandátumot. Ennek megfelelően működését a párt majd egy úgynevezett parlamenti-csoportként folytathatja, ami azonban jelentősen kevesebb parlamenti jogot és anyagi forrást jelent a pártnak. A Bundestag elnöke, Bärbel Bas (SPD) szeptemberi

tájékoztatója szerint a Baloldal parlamenti frakciója 2022-ben mintegy 11,5 millió euró állami támogatást kapott, amelyből alkalmazottainak személyi kiadásai mintegy 9,3 millió eurót tettek ki.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Hivatalosan is szélsőjobboldali minősítést kapott a szász-anhalti AfD

Tübingia után Szász-Anhalt Alkotmányvédelmi Hivatala is szélsőjobboldalinak minősítette a tartományi AfD párt szervezetét, amit már 2021 óta szoros megfigyelés alá vont a hivatal, amelynek jelentése szerint az eltelt időszakban a párt tartományi képviselete még tovább radikalizálódott. Jochen Hollmann, a szász-anhalti Alkotmányvédelmi Hivatal vezetőjének nyilatkozata szerint a 2021 és 2022 közötti időszakot vizsgálva nyilvánvalóvá válik, hogy „A tartományi AfD párt szervezet nemcsak továbbra is alkotmányellenes álláspontokat képvisel, amelyek miatt korábban gyanússá minősítették, hanem a koronavírus-járvány óta annyira radikalizálódott, hogy a titkosszolgálati eszközökkel történő rendszeres megfigyelés indokoltá vált”.

A minősítés egyúttal lehetővé teszi, hogy az illetékes hatóságok a pártot titkosszolgálati eszközökkel figyeljék, továbbá az általuk szükségesnek vélt esetekben fellépjenek ellene. A hivatal megállapításai szerint emellett az AfD Szász-Anhalt tartományban a parlamenti demokrácia jelenlegi formájában történő megszüntetésére is törekszik. A képviselők a Németországi Szövetségi Köztársaság demokratikus elvét, valamint intézményeit és azok képviselőit igyekeznek lejáratni, hogy alapvetően aláássák a lakosság beléjük vetett bizalmát – jelentette ki Hollmann.

Felmérések szerint a CDU mögött az AfD immár a nyári hónapok óta stabilan a második legnépszerűbb párttá lépett elő szövetségi szinten, megelőzve a kormánykoalíció pártjait is. Az AfD ezen pozícióját ugyanakkor veszélyeztetheti Saha Wagenknecht párttá válás előtt álló új mozgalma (Bündnis Saha Wagenknecht – BSW). A Baloldali Párt korábbi politikusa a közvéleménykutatások szerint elsősorban az AfD szavazótáborát gyengítheti a jövőben, akár 4-5%-kal csökkentve a párt jelenleg 20% körül mért támogatottságát.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. A németek közel kétharmada szerint országuk nem tud már több embert befogadni

2023. november elején készült el a ZDF-Politbarometer legfrissebb reprezentatív kutatása, aminek keretében 1234 véletlenszerűen kiválasztott, választásra jogosult német állampolgárt kérdeztek meg több témában, kezdve a migráción át egészen az izraeli-palesztin konfliktusig. A felmérésből kiderül, hogy a megkérdezettek 52%-a véli úgy, hogy a menekültügyhöz kapcsolódó témák jelentik Németország legégetőbb problémáit, valamint több mint 60% szerint Németország már nem képes további menekültek befogadására. Második legfontosabb problémakörként – jelentős különbséggel a migráció után – a klíma és az energetikai kérdéseket nevezte meg a megkérdezettek 20%-a. A kutatás szerint továbbá a válaszadók mindössze 18%-a gondolja úgy, hogy az elmúlt időszakban elfogadott és tervezett, új intézkedések jelentősen csökkentik majd a menekültek számát Németországban.

Ezen felül a felmérésből kiderül, hogy továbbra is nagy a társadalmi elégedetlenség az SPD, a Zöldek és az FDP alkotta kormánykoalícióval. Bár a legutóbbi felmérés adataihoz képest némileg csökkent,

59% továbbra is úgy gondolja, hogy a szövetségi kormány meglehetősen rosszul végzi a munkáját. Ezzel szemben a válaszadók 26%-a véli úgy, hogy egy SPD - CDU/CSU nagykoalíció (Große Koalition) jobb alternatíva lenne. A pártpreferenciákat firtató kérdésre adott válaszokban nagy változás az elmúlt időszak felméréseihez képest nem mutatható ki: a CDU/CSU 30%-ot, az AfD 21%-ot, az SPD 16%-ot, a Zöldek 15%-ot, az FDP 5%-ot, a Die Linke pedig 4%-ot kapna a Bundestag-választáson

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

6. Továbbra is recesszióban a német gazdaság

A német kormány Szakértői Tanácsa (Sachverständigenrat) gyengülő gazdasági teljesítménnyel számol Németországban az idei évre. A szakértők tavasszal még azt jelezték előre, hogy Németország elkerülheti a recessziót, időközben azonban a vállalatok kilátásai tovább romlottak, amelynek köszönhetően most a tavaszi becsléshez képest változtattak előrejelzésükön, és 0,4-0,6%-os visszaeséssel számolnak. A Tanács mostani prognózisa szerint 2024-ben azonban már 0,7%-os gazdasági növekedés várható. Monika Schnitzer, a Szakértői Tanács elnöke kiemelte, hogy továbbra is negatívan befolyásolja a jelenlegi konjunkturális növekedést az energiaválság, valamint a magas infláció miatt a reálbérek csökkenése. Továbbá a gazdasági szakértők szerint az előbbiekkal összefüggve a belső kereslet visszaesése és a geopolitikai konfliktusok is szerepet játszanak abban, hogy a német gazdaság nehezen tud kilábalni az elmúlt években tapasztalható válságokból. A Szakértői Tanács elnöke hangsúlyozta továbbá, hogy a gazdasági növekedést olyan tényezők is lassíthatják, mint a demográfiai elöregedés, alacsony termelékenységű növekedés, elavult tőkeállomány az iparágakban, valamint az innovatív vállalatok alacsony száma. Ezen kihívásokra válaszul a szakértők olyan intézkedéseket javasolnak, mint a foglalkoztatás és befektetések ösztönzése, a bevándorlási politika reformja, valamint nagyobb mértékű nyitottság az új technológiák, mint például a mesterséges intelligencia irányába. Emellett a nyugdíjbiztosítás tehermentesítése érdekében egyes közzgazdászok magasabb nyugdíjkorhatárt is kívánatosnak tartanának.

A Szakértői Tanács bemutatott eredményeivel kapcsolatban szemben Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter hangsúlyozta, hogy Németországban a válság már elérte a mélypontját, és optimista a 2024-es gazdasági fellendülés kapcsán. A Szakértői Tanácshoz képest a német kormány pozitívabb 1,3%-os gazdasági növekedést vár a következő évben.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

2023. november 16-án 17.00 órától Intézetünk pódiumbeszélgetést szervez **Kai Diemann újságíróval, a BILD napilap egykori főszerkesztőjével**, amelynek keretében betekintést nyerhetnek Európa legnagyobb számban eladott bulvár-napilapjának kulisszái mögé.

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

A Semmelweis Egyetem idén ünnepli a német nyelvű orvosképzés 40. évfordulóját, amelynek apropóján Intézetünk a Német-Magyar Társasággal közösen előadással egybekötött pódiumbeszélgetést szervez **2023. november 23-án 18.00 órától az MCC Scruton Kávézójában**. A rendezvény keretében Prof. Dr. Alpár Alán, a Semmelweis Egyetem nemzetközi képzésekért felelős rektorhelyettese fog előadni.

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Telt ház előtt rendezték meg a Sebastian Kurz karrierjéről készült legújabb dokumentumfilm magyarországi premierjét, az azt követő pódiumbeszélgetésen pedig a korábbi osztrák kancellár az egykori és a legújabb európai migrációs politikát, valamint az izraeli háború kontinensre gyakorolt hatását is elemezte – írta a Mandiner Intézetünk rendezvényéről.

A teljes beszámoló elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Mateusz Morawieckit bízta meg kormányalakítással a lengyel államfő. Szokás, hogy a választáson legtöbb szavazatot szerzett pártnak a vezetőjét vagy miniszterelnök-jelöltjét bízta meg a lengyel államfő. De milyen helyzet teremtődött ezzel a lengyel belpolitikában? Erről beszélt kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter a Kossuth Rádióban.

A teljes beszélgetés meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Tavaly 13 százalékkal nőtt, a német állampolgárságúak száma hazánkban, ennek csak elenyésző része egyetemista, vagy esetleg munkavállaló, rajtuk kívül mind időskorúak, hiszen a forint gyengülése mellett, a német nyugdíjasok sokkal jobban tudnak élni a nyugdíjukból hazánkban - nyilatkozta Bauer Bence, Intézetünk igazgatója a Blikknek.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Blikk honlapjára](#).

A Hit Rádió Aktuális című műsorának vendége Dobrowiecki Péter, Intézetünk kutatási vezetője volt, aki a német haderőfejlesztésről beszélt.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára](#).

Elégedetlen választók, sodródó pártok - fényévekre került az átlagpolgártól a német politikai elit – mondta Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Kossuth Rádióban.

A teljes beszélgetés meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Hámori Dávid

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hua